

Війна та освіта. Як рік повномасштабного вторгнення вплинув на українські школи.
URL: <https://cedos.org.ua/researches/vijna-ta-osvita-yak-rik-povnomasshtabnogo-vtorgnennya-vplynuv-na-ukrayinski-shkoly/> (дата звернення 09.11.2023)

Веліховська А. Особливості навчання на Миколаївщині під час війни // Суспільне новини. URL: <https://suspilne.media/561043-bezpeka-ditini-ta-dostup-do-akisnoi-osviti-u-mikolaivskij-ova-rozprovili-pro-osoblivosti-navcanna-pid-cas-vijni/> (дата звернення 09.11.2023)

Веліховська А. На Миколаївщині бойові дії повністю зруйнували 19 шкіл // Суспільне новини URL:<https://suspilne.media/432153-tanki-stali-navkolo-zakladu-ta-vpritul-obstrilali-na-mikolaivsini-bojovi-dii-povnistu-zrujnuvali-19-skil/> (дата звернення 09.11.2023)

Веліховська А. Як повномасштабне вторгнення вплинуло на навчання в Миколаївській області // Суспільне новини. URL: <https://suspilne.media/432858-osvita-ta-vijna-ak-povnomasstabne-vtorgnenna-vplynulo-na-navcanna-v-mikolaivskij-oblasti/> (дата звернення 09.11.2023)

Перспективи розвитку системи освіти. Освіта України в умовах воєнного стану. Інформаційно-аналітичний збірник. Київ. 2022. 358 с.

УДК 378

Нікольченко Юзеф,
доцент, доцент кафедри культурології,
заслужений працівник культури України,
Маріупольський державний університет,
u.nikolchenko@mu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-8149-6743>

СПІВДРУЖНІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ ЯК ЧИННИК ВЗАЄМОДІЇ У ДУХОВНОМУ ПОСТУПІ НАЦІЇ

Аналізуються можливості вищої освіти зберігати і утверджувати координати культурної сфери, що дозволяє розглядати її не лише як соціальний інститут професійної підготовки, але й як ефективний інструмент взаємодії та забезпеченні духовного поступу нації. Вища освіта змикається з культурою в тій її якості, в якій вона виступає як складова національної культури. Вона повинна стати невід'ємним компонентом культури особистості.

Неможливо зрозуміти будову, характер функціонування та розвиток професійних і наукових знань, якщо не враховувати їхнього включення у широкий культурний аспект. Вища освіта формує у студента моделі і напрямки його світосприйняття та поведінки, впливає на особистість за допомогою набутих навичок У культурі інформаційного суспільства вища освіта є ключовим фактором та базовим компонентом методології мислення молоді та її поглядів на світ, на людину і на суспільство. На ній засновані технологія і визначений майбутній стиль життя, що пропонуються студентам як зразок.

На нашу думку, заклад вищої освіти повинен бути не тільки одним з основних осередків національної культури, а й виконувати важливу функцію залучення до неї майбутніх фахівців вищої кваліфікації, незалежно від ступеня вищої освіти і обраної спеціальності.

Вища школа взаємодіє з культурою і в тій її важливій якості, в якій вона виконує функції національної культури. Вона є значним її осередком, важливим засобом прилучення до культурних надбань людства. Запорукою поступального розвитку

української нації є не лише природні ресурси та економічний потенціал, а й унікальність її духовного досвіду і величезний ресурс гуманітарної культури.

Іншої альтернативи немає: українська вища освіта має бути кращою, якісною, конкурентною, динамічною та інноваційною і уважною не тільки до суспільних потреб і вимог ринку праці, а й для забезпечення духовного поступу нації.

Список літератури

Феномен культури постглобалізму : Збірка наукових матеріалів, III Міжнародна наук.-практ. конф., м. Київ, Маріупольський державний університет, 22 листопада 2022 р. Київ: МДУ, 2022. 107 с.

Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 26-27 березня 2022 р.) Київ : КНУКіМ, 2022. 354с

УДК: 378.14.015.62

Никифорова Наталя,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри практичної психології,
Маріупольський державний університет,
n.nykyforenko@mu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-1203-4681>

Стойка Андрій,
доктор наук з державного управління,
професор,
професор кафедри маркетингу та туризму,
Маріупольський державний університет,
a.stoika@mu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-5777-8153>

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ДЛЯ ПОСТВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

На червень 2023 р. загальна сума прямих задокументованих збитків, завданих інфраструктурі України через повномасштабне вторгнення РФ, сягнули \$150,5 млрд (за вартістю заміщення). Зокрема: втрати житлового фонду – \$55,9 млрд, збитки у сфері транспортної інфраструктури – \$36,6 млрд., збитки від руйнувань та пошкоджень закладів соціальної сфери, науки та охорони здоров'я, культурних споруд, спортивних об'єктів та адміністративних будівель – \$5,9 млрд, від руйнувань закладів освіти – \$9,7 млрд, збитки в енергетичній сфері – \$8,8 млрд [3].

Згідно з проектом Плану відновлення України на 2023-2032 рр., процес відновлення має започатковуватись ще до закінчення війни й реалізовуватись на основі проектного підходу (850 проектів за 15-ма напрямками) в 3 етапи: відновлення тут і зараз; «fast recovery» – відновлення пошкодженої інфраструктури; довгострокова трансформація [4]. Інфраструктурним трансформаціям – створенню чи переформатуванню в новій якості фізичної та інституційної інфраструктури для підтримки довгострокового розвитку нашої держави в напрямі європеїзації, в Плані відведено ключову роль. Найбільш витратним (\$150-250 млрд.) є напрямок з відновлення та модернізації житла та інфраструктури регіонів України. При тому, що для фінансування Плану будуть залучатись різні джерела,